

DEFTER TUTMA VE SINIF DEĞİŞTİRMEDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN HADLERE İLİŞKİN GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI CEVABI YAZISI

ÖZET : Öteden beri işletme hesabı esasında defter tutmakta olan bir mükellefin 2020 yılında tutması gereken defterlerin tespitinde 2019 yılı alış, satış ve gayrisafi iş hasılatı tutarları 2020 yılı için yayımlanacak olan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile açıklanacak ve 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek hadler ile karşılaştırılarak karar verilmelidir.

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 176'ncı maddesinde tüccarlar defter tutma bakımından ikiye ayrılmış; I'nci Sınıf Tüccarların Bilanço Esasına göre, II'nci Sınıf Tüccarların ise İşletme Hesabı Esasına göre defter tutacakları belirtilmiştir.

Hangi mükelleflerin I'nci Sınıf Tüccar ya da II'nci Sınıf Tüccar sayılacağı, sınıfların tespitine ilişkin hadler ve sınıflar arasındaki geçişe ilişkin düzenlemelere, VUK'nun 177-181'inci maddeleri arasında yer verilmiş olup; işletme hesabı esas ve bilanço esasına göre defter tutma ayırımına ilişkin hadler, Vergi Usul Kanunu Tebliği ile yayımlanmaktadır.

İşletme hesabı esas ve bilanço esasına göre defter tutma ve sınıf değiştirmede Vergi Usul Kanunu Tebliğlerinde yer alan hangi yıla ilişkin had ve tutarların dikkate alınması gerektiğine ilişkin tereddütlerin giderilmesini teminen Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan Birliğimizce görüş istenilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Birliğimize hitaben gönderilen ve bir örneğine Sirkülerimiz ekinde yer verilen 28.08.2019 tarihli ve E.121077 sayılı yazıda; 2020 yılına ilişkin tüccar sınıfının (tutulacak defter türünün) belirlenmesi açısından 2019 yılı faaliyetlerine ilişkin iş hacminin, Vergi Usul Kanunu'nun 177'nci maddesine ilişkin olarak 1/1/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere mezkur Kanunun mükerrer 414'üncü maddesi kapsamında yayımlanacak hadlerle kıyaslanması gerektiği açıklanmıştır.

Buna göre; öteden beri işletme hesabı esasında defter tutmakta olan bir mükellefin 2020 yılında tutması gereken defterlerin tespitinde 2019 yılı alış, satış ve gayrisafi iş hasılatı tutarları 2020 yılı için yayımlanacak olan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile açıklanacak ve 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek hadler ile karşılaştırılarak karar verilmelidir.

2020 yılında mükelleflerin Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre işletme hesabı esas ve bilanço esasına göre sınıf değiştirmede dikkate almaları gereken hadler ve tutulması gereken defterler, yayımlanacak olan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği sonrası ayrı bir Sirküler ile meslek mensuplarımıza duyurulacaktır.

Saygılarımızla...

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI - GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	
Tarih : 11.09.2019	Sayı : 12334
Konu: GENEL İDARE MÜDÜRLÜĞÜ	
Gelen Evrak Bilgisi	
28.06.2019 / 127077	
Bk. Yok	

Sayı : 49459651-105[177-917]-E.121077
Konu : Sınıf değiştirmede dikkate alınacak hadler hk.

28.08.2019

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER VE YEMİNLİ MÜŞAVİRLER
ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/06/2019 tarihli ve 62970491-3771 sayılı yazınız. *Gim*

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup, konuya ilişkin aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun bulunmuştur.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 176 ncı maddesinde tüccarların defter tutma bakımından iki sınıfa ayrıldıkları, I inci sınıf tüccarların, bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarların, işletme hesabı esasına göre defter tutacakları hüküm altına alınmış olup, müteakip maddelerde I inci ve II nci sınıfa dahil olacak mükellefler ile sınıf değişikliğine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Öte yandan, mezkûr Kanunun;

- Mükerrer 298 inci maddesinin (B) fıkrasında, "*B) Yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Genel Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranıdır. Bu oran Maliye Bakanlığınca Resmî Gazete ile ilân edilir.*",

- Mükerrer 414 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azami miktarları belirtilmiş olan para ile ödenecek ceza miktarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan maktu had ve miktarların yüzde beşini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu suretle tespit edilen had ve miktarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye, nispi hadleri ise iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye veya tekrar kanuni seviyesine getirmeye yetkilidir.*" hükümleri bulunmaktadır.

Bu kapsamda, her yıl, Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Türkiye İstatistik Kurumunun Yİ-ÜFE Genel Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranına ilişkin verilerin açıklanmasını müteakiben Bakanlığımızca yeniden değerlendirme oranı tespit edilerek yayımlanmakta olup, 2020 yılına ilişkin tüccar sınıfının (tutulacak defter türünün) belirlenmesi açısından, 2019 yılı faaliyetlerine ilişkin iş hacminin, Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesine ilişkin olarak, 1/1/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere mezkûr Kanunun 414 kapsamında yayımlanacak hadlerle kıyaslanması icap etmektedir.

Öte yandan, 2020 yılına ilişkin tüccar sınıfının (tutulacak defter türünün) belirlenmesi açısından dikkate alınması gereken söz konusu hadlerin, defter tasdiklerinde mükellef mağduriyetine mahal vermeyecek bir süre kalacak şekilde açıklanması yönündeki talep not edilmiş olup, konu ile ilgili olarak gerekli hassasiyetin gösterilmesine yönelik olarak gerekli çaba sarfedilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince nitelikli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Devlet Mahallesi Merasim Caddesi No:9/1 Çankaya ANKARA
Telefon No: 0312 415 30 00 Faks No: 0312 415 28 21 - 22
e-Posta : IGOKMEN@gelirler.gov.tr İnternet Adresi : www.gib.gov.tr
Evrak doğrulama erişim adresi
https://belgedogrulama.gib.gov.tr/Ptc

Bilgi için: İrem GÖKMEN
Gelir Uzmanı
Telefon No: (29- Şb.)

